

V C
3341

5.30.8

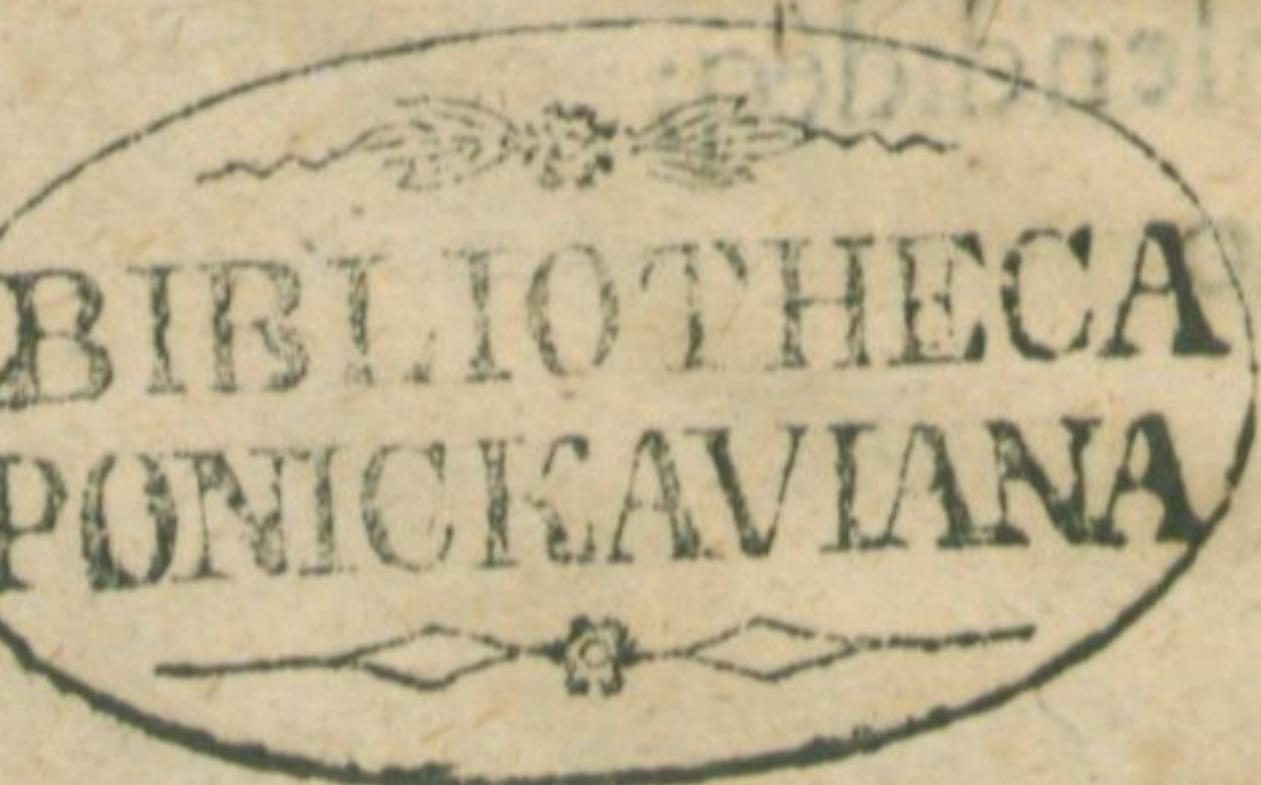
Vc
3341

INVENTIO
AD SEPTEM PLANETAS,
TEMPVS, DIEM, NOCTEM ET
horas ingeniosè accommo-
data:

QVA ILLVSTRIS-
SIMVS ATQVE CELSISSIMVS
PRINCEPS AC DOMINVS, Domi-
nus Ioannes Georgius, Dux Saxonie, Land-
grauius Turingiae, & Marchio Misniæ, in il-
lustri illustrum suarum nuptiarum solennitate,
in arce Dresdensi munitissima ad orbem pensi-
lem equo decurrens, magnificè splendideq;
vslus est 18. Septemb. anno
Christi

M. DC. IV.

M. DC. VI

H O R A.

I.

Bina pijs precibus recitandis hora tributa
Manēsit : hinc corpus veste decente tegas.
Relligiosa dein pete templa; nec abnue , pronis
Auribus ut capias jussa verenda DEI.

II.

Quatuor hinc horas operare, nec ipse recusa
Id genus officij, quod Deus imposuit.
Postea fagineis ponantur prandia mensis;
Dic satur excuso vota precésq; D E O.

III.

Cùm sublata fames epulis, ac mensa remota est,
Vel requiesce domi, vel spaciare foris.
Quatuor hinc horæ rebus tribuantur agendis;
Postmodo sit rursum cœna parata tibi.

IV.

Sex horas somnum capiant Heliconis alumni:
Dormiat ast septem qui graue versat opus.
Proroget at somnum per bis quater ipse viator:
Dormiat Endymion quilibet inde nouem,

A 2

Dies

D I E S.

I.

Ipse fero rutilum terræ jubar, atque tenebras,
Omnia fuscantes, solus in orbe fugo.
Quod nigrore suo penitus nox abdidit, illud
Propatulis statuo, ceu decet, omne locis.

II.

Oscula Leucothæx captat radiantis & ortus,
Qui lucis properat commoditate frui.
Hic operas inter nunquam torpore dehiscit
Segniter, aut differt, quod bene cœpit, opus.

III.

Quisquis es, in tenebras lucem quid vertis opacas?
Quidue in luce patras, qualia nocte latent?
Quin potius, quæcunque dies exposcit, in illo
Perfice: qualia nox, tempore noctis age.

Nox.

Dies

s.A.

N O X.

I.

Omnia terrificis tenebris in uolo per orbem;
Rebus & omnigenis jam color vnuis inest.
Per somnum vires reparo, vigiliq; labore
Exhaustas recreo, fessaq; membra leuo.

II.

Nox inimica quidem nulli; sed prorsus in umbra
Nocturna tutum se fore nemo putet.
Nycticorax crocitat miserum; volitatq; subinde
Nycteris; insidias jam tibi latro struit.

III.

Tempora si noctis mutes in tempora lucis,
Plurima perficies noxia, nilq; boni.
Quando tamen latus conuiuia lata celebras;
Fac serues inter pocula plena modum.

A,

Tempus.

T E M P Y S.

Q Vi venio facie rugosa tristis, & annis
Obsitus, hoc toto Tempus in orbe vocor.
Omnia lege mea moderor: nam quod fuit, aut est,
Aut erit, id nostro subiacet imperio.
Vtere concessio tibi vitæ tempore: nunquam,
Quæ modò præterijt, mobilis hora redit.

L V N A.

Ipse pruinosa inoderatrix Cynthia noctis,
Lucis inops niteo fratris ab igne mei.
Argenti vis tota mihi commissa, quod omnes
In terris multa sedulitate colunt.
Ohomines stolidi! locuples non æris aceruus,
Sed probitas magnos ingeniumq; facit.

M E R C V R I V S.

ADuenio Maia genitus, celer ille Deorum
Nuncius, exquirens initia iussa Iouis.
Sum bonus ipse bonis; versutos atque dolosos
Eludo simili mox ratione viros.
Mobile (crede mihi) ceu semper hydrargyron errat:
Sic quoque nil certi lubrica corda tenent.

Venus.

V E N V S.

ME iocus ornatus circumuolat atque Cupido;
E quauis etiam gente tributa peto.
Musica grata mihi : neque non me Cupria norunt
Æra : iuuant aures plectra sonora meas.
Dulce merum, dulcis coniunx, mens conscientia recti:
Quid tribus his iunctis suauius esse potest?

S O L.

Solego sum, terras qui flammis lustro coruscis,
Omnia dum recreo nata calore meo.
Me penes est auri custodia; quilibet illud
Suspicit, & magni numinis instar habet.
Diuitijs mundi confidere, plena periclj
Res est: sola beat cum pietate fides.

M A R S.

Armorum strepitus, resonans clangorq; tubarum
Me iuuat, atque lubens Martia castra colo.
Sanguine dextra rubet, hostes dum sterno feroces:
Hinc semper nobis æra sacrata manent.
Pro patria pugnare sua, ciuésq; tueri,
Res est, quam ratio, quam Deus ipse probat.

Juppiter.

I V P P I T E R.

Seruo quodque plium, fas, leges, foedera pacis:
Insontes scelerum tutor, amóq; bonos.
Stannum proculo: ventis portare proteruis
Curas do vigiles in mare fluctus.
Ut numeres longæ mollissima tempora vitæ,
Dilige delicias blanditiasq; leues.

S A T V R N V S.

Nigra mihi facies, tardus gradus, hispida barba;
Fluxas perpetuò colligo diuitias.
Plumbo delector liquido, ferrumq; cruentum
Expeto, dum piceo turbine solus ago.
Sis bonus ingenio, cautus prudensq; futuri,
Ut vitæ fugia tristia damna tuæ.

C A R M

Hora.

H O R A.

- I. **E**ffusit rosco cum Lucifer aureus ortu
Prima tibi, ô homo, sit cura litâsse D E O.
Posthabit is alijs sanctum prece Numen adora:
Mox animam verbi semine pasce tuam.
His licet impendas duplicata m strenuus horam,
Nil perdis: tua quin fit duplicata salus.
- II. **N**umine placato, studijs, propriôq; labori
Adde manus; vrgens, quod benè cœpit, opus.
Inde cibosas est potuq; reducere vires
Prolapsas: sed non immemor esto precum.
Non etiam nimio ventrem distendere victu
Sit volupe. Scitum est: Omne nocet nimium.
- III. **P**ostquā pulsa fames epulis, virésq; refectæ;
Vel pede lentoſ eas, vel sit amica quies.
Hinc ad opus tollers alacérq; reuertere: & illi
Horis adsiduò quatuor inuigila.
Post iterūm dñpibus licet instaurare caducum
Robur; vt excipiat lumina deinde sopor.
- IV. **V**endicat in somnū sibi sex, non amplius, horas
Palladius juuenis, si modò recta sapit.
Quem manus exerceſt, septenī depositit: at octo
Iurē capit, quisquis carpit iter peregrē.
Ille pigros inter socios, quem sæpius audit
Stertentem rauco gutture nona, cluet.

B

Dics.

D I E S.

I. Exoriens lucis gratissima munera spargo :
Me radiante truces diffugiunt tenebræ
Nigropeplæ quidquid latuit velamine Noctis :
Quidquid & in somnis terruit horrificum :
Protraho sub lucem : postquam sat fessa quiērunt
Corpora, consurgunt exhilarante die.

II. Quisquis amans lucis fuerit, me prouidus uti
Occupet ; & gaudens aggrediatur opus.
Adsit sedulitas : adsit querimonia : quidquid
Cras serum est , alacer conficias hodie.
Quid ? facere hoc pergis ? Rerum te copia diues :
Cessas ? paupertaste mala sponte manet.

III. Omnibus edico, ratio quos fida gubernat,
Ne male pertendant luce nitente fruj.
Néue voluptatis stolidus turpisq; minister
Quid faciat, noctis quod solet esse labor.
Singula pol video ; nec quidquam me latet horum :
Prorsus in apricum crimina cuncta fero.

Nox.

NOX.

I. Nigra mihi, fateor, facies: Regina salutor
UmbRARUM tamen: h̄ic jugit̄ imperito.
Quin etiam placidi moderatrix humida somni
Audio, qui curas tristitiamq; fugat.
Qui tulerunt æstumq; grauem, pondusq; diej
His optata venit, me tribuente, quies.

II. Aedep̄l haud hominis cuiusquam dicier hostis
Promerui: non mens tam rabiola mihi.
Fidere nemo tamen tutò solet: vndique circum
Obscœnæ volucres quod volitare solent.
Nec minùs insidias nebulonum turba latronum
Sœpè viatori nocta silente struit.

III. Cūm simulare diem cogor, cūm tecta coruscant
Ignibus: haut semper lumine digna patrant.
Regna capit vitium pulsâ virtute: voluptas,
Insinuans animis, effera sceptrā gerit.
Sunt tamen & grauium conuiua digna virorum:
Latāq; serietas fortia corda beat.

Bij

Tempus.

TEMPS.

I.

Ille ego, præcanâ quem maiestate verendum
Contemplare, volans TEMPVS ab axe vocor,
Principium, medium, finem dare rebus anhelo :
Priscorum meminens, & noua continuans.
Natum, denatum, nil me fugit : omnibus adsum
Præsens; & vires omnibus insinuo.

II.

Fama malum crepero cùm se diffudit ab ore,
Compesco : refecans friuola, vera docens.
Omnia quæ latus terrarum continet orbis;
Subjeci mihi: non me capit ullus homo.

III.

Qui quam præteritis, tam scit præsentibus uti,
Riteq; venturis prospicit, ille sapit :
Singula tollerti rerum præponderat arte;
Hic nostro gaudet callidus ingenio.

ÆLPIUS / LINGDE / 1600 / F. 100

August

14

Luna

L V N A.

I.

Turbida mens semper mea, nec satis apta doceret;
Quid refert? artes non ego magnifico.
Currere, venari, piscari, certa voluptas
Sit mihi; dum ventri commoda multa parem.

II.

Ipsa mihi sapio: quantumuis damna reportet
Error multiuagus: ipsa mihi sapio.
Nil castigantem moror aut respecto magistrum
Dispereant curæ: desperit inde quies.

III.

Argentum mea vis & gloria. Nam quis id ipsum
Non hodie magnis accumulat studijs?
Merx etenim certè gratissima quolibet anno
Affolet esse: sed & saepe pericla creat.

B iij

Mercurius.

MERCVRIVS.

I.

Omnimodâ quidquid deducit ab arte politum
Dædalus, id nostri numinis esse puta.
Singula nam scitè doceo : sed desino plura :
Scire juuat siquidem plurima, pauca loqui.

II.

Si mihi quid rerum sit cætus inter honestos ;
Emicat exvultu gratia multa meo,
Sincum vorsutis res est ; nec cedimus illis :
Cur inter Cretas Cres ego deficiam ?

III.

Argentum quod amat dici cognomine vivum,
Exercens multos, me satagente, viget.
Chymicus arreptat; frustra : torquétq; cerebrum
Auri percupidus; sed nihil inde datur.

Venus

V E N V S.

I.

Lætitiae genetrix, tenerorum mater amorum,
Enadlum, multis imperiosa VENVS.
Docta voluptatis varios expromere flexus,
Decipio juuenes, insimul atque senes.

II.

Vt mihi præcipue ludiq; jociq; probantur:
Sic non sunt stabili pectora fixa fide.
Musica noster amor: curas irāmq; remitto
Hostibus: haut quidquam prouenit inde bonj.

III.

Si mores placidi, si grata modestia cuiquam,
Callida sum scitis mox pariare modis.
Postulat vt quiuis, ita sum: quin æra potissim
Argento promte vendere, si quis amet.

Sol.

S O L.

I.

A Spicē me, cœli qui gloria prima decūsq;
Iurē vocor; tanto lumine conspicuus.
Cūm terras foueo, mox diuite Copia cornu
Omnia producit; lētāq; corda beat.

II.

A mbitiō nobis & grata superbia iuxta
Afflītunt; lētæ semper honore meo.
Diuitias suboles adamat mea: quid mea? numquid
Mentior? erraui: scilicet omnis amat.

III.

Ipse parens Auri sum, nostro numine fulget;
Cordāq; sidereus splendor auara trahit.
Insignes aurum multos facit, auget honores:
Dum modò sors homini noninimica fauet.

MARS.

M A R S.

I.

Feruidus, arma sonans, M^AVORS ego: ne propi⁹ me
Quisquis es, accedas, heus, prius ammoneo.
Irarum plenus, lethalia tela corusco:
Audaces siquidem Fors juuat ipsa manus.

II.

Me Duce magnanimus graditur non segnis in ho-
Miles, & audacter parta tropæa refert. (stern
Vrbibus excisis, fusōq; cruore triumpho:
Inde superborum sub pede colla jacent.

III.

Pœnitet haud vñquam cædis; nisi Parca minetur
Sæua necem, fato terribili rapiens.
Auctores equidem ferri chalybisq; vocamur:
Aurum sed noster pòl niage miles amat.

B iiiij

Iupiter

I V P I T E R.

I.

Ast ego mansuetus, sapiens, bonus, atque peritus,
Diuitijs animum tradere cesso meum.
Legibus imperium sultento jugiter æquis:
Præmia quippe bonis, pœna parata malis.

II.

Tempora cum poscunt, frontem scio ferre serenā:
Delitiae nobis, candor, & alma fides.
Consilium sapiens dare nouimus: odi mus angue
Pejus inhuimanum cor, variūmq; dolis,

III.

Emicat in stanno, quod mī tribuere metallum,)
Qui sim: cultores splendida lucra parant.
Dulce nies vinum Natis; quia corda serenat:
Gratius è pleno præbita pōcla bibunt.

Saturnus.

S A T V R N V S.

I.

M Ene vides ? nolim. Sum tardus, frigidus, excors
Debilis, & mancus; formáq; nulla mihi.
Ad socians Plutus sibi me concinnat auarum:
Ne mihi quid desit, perpetuūm trepido.

II.

H osts ut æstatis; sic tempestatis amicus
Audio; disperdens semina fragifera.
In plumbo mea vis & ferro fulminat: æui
Si status est felix, inuidus indoleo.

III.

D egere solus amans, nil cætera lumina posco;
Hære seon apinas quisquiliásq; paro.
Ni maior prohibet vis; carcere, forte malignā
Punio; quin gelidæ mortis & autor ego.

74

No. 3341 ORK

ne

ULB Halle
004 801 628

3

f

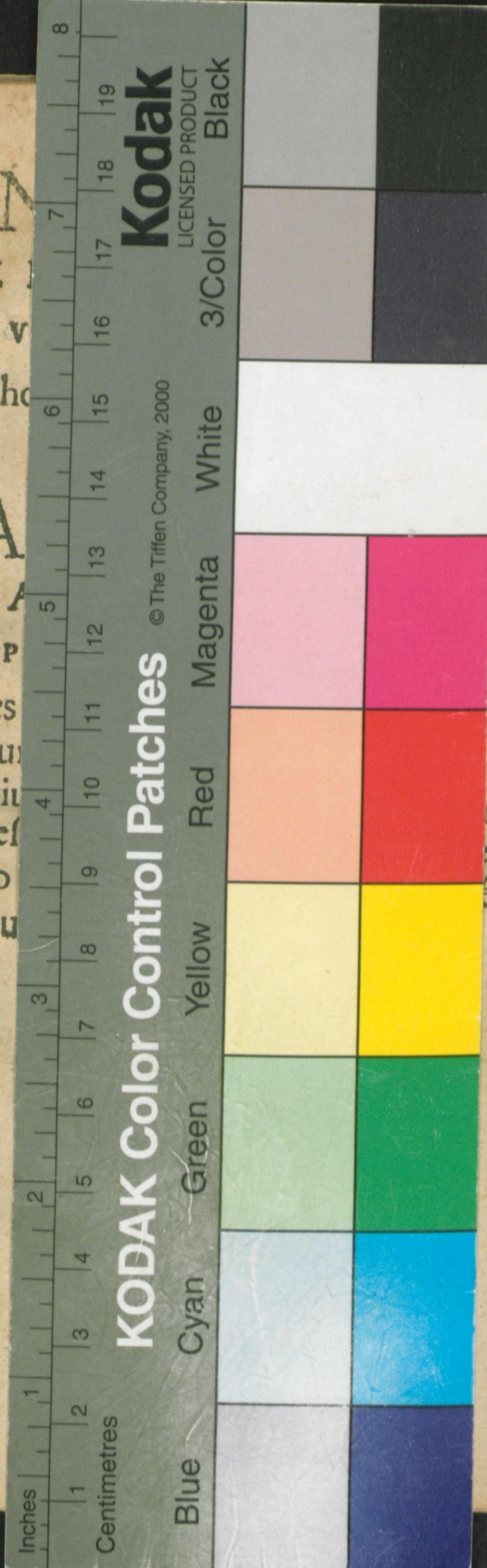
VDA7

2.30,8
IN
AD SE
T E M P V
h
QVA
S I M V S A
P R I N C E P
nus Ioannes
grauius Tu
lustri illustris
in arce Dres
lem equo
vnu

V
3341
A S,
E T
IS,
M VS
O M IS
Land
in il
nitate,
ensi
eq;

